

"זכר למעשה בראשית"

מאחר ונכנסנו לשנה החדשה, לשנת שבת לה', שהחלה ביום שבת קודש, וכל יהודי משתייך הרי ל"עם חכם ונבון", ודאי יבינו כל אחד ואחת ויביאו בחשבון שיש לקבוע סדר חיים, לכל יום בשבוע ולכל השנה, שיהי בהתאמה מלאה עם רוח "שבת קודש" • מכתב כללי לשנה החדשה, בתרגום ללשון הקודש - מתוך "תורת מנחם / אגרות מלך" עמ' רח.



ביה, ו' תשרי ה'תש"מ
שנה השביעית שבת להוי'
ברוקלין נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחי

שלום וברכה!

עם כניסתנו לשנה החדשה, מעודדים וחוזקים בבטחוננו שהקב"ה, שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים, קיבל את התפילות ואת האיחולים הטובים שיהודים איחלו איש לרעהו לשנה החדשה.

— ובמיוחד כשהשנה החדשה היא השנה השביעית, שבת להוי', והחלה (ביום טוב של ראש השנה שחל להיות ב)שבת, והרי על השבת אומרת התורה "וקראת לשבת עונג", כך שודאי השנה כולה, וכל אחד מימי השנה, יהיו מלאים בדברים של עונג,

— ובעומדנו בימים שבין שבת ראש-השנה לבין שבת שבתון של יום הכפורים,

הרי עתה הזמן המתאים לחזק, ואף להוסיף, בהחלטות טובות וביצוען המעשי - בכך הוחל בימי חודש אלול, כהכנה ומבוא לשנה החדשה, ובימים הראשונים של השנה החדשה.

בקשר עם האמור, וכהמשך למכתב מיום ח"י אלול, בו דובר על התוכן **המשותף** בין "שבת להוי'" (בימים) לבין "שבת להוי'" (בשנים), נתעכב כאן על נקודה נוספת באותו ענין: על **השונה** והאופייני ביום השבת ובשנת השבת, ומה שניתן וצריך להסיק וללמוד מכך.

תקופות האמורות:

תקופת "ימי בראשית", תקופת הכנה והנחת יסוד לכל החיים, היא תקופת **החינוך**. לאחר מכן באה התקופה של "זרע וקציר", שנות הבגרות, בהן האדם "זורע" את גרעיני הידיעות שרכש, כדי שיצמיחו "קציר" של פירות, כלומר, חיים יום-יומיים טובים ומתאימים, בהם הוא מבצע את תכניתו, בהתאם לתכנית הקב"ה, "**לעשות לו**, יתברך, דירה בתחתונים", על ידי לימוד תורה, קיום מצוותי, וניהול חיי יום-יום יהודיים אמיתיים.

ביתר פירוט: כל פעולה טובה, כל פעילות אנושית נבונה, נעשית לאחר עיון ותיכנון תכנית-ביצוע ולאחר הכנת האמצעים הדרושים לשם כך. רק לאחר מכן מתחיל הביצוע על-ידי "זריעה", כלומר - ניצול האמצעים במקום ובאופן המתאים עד שבאה הצמיחה וה"קציר" של הפירות - המעשה בפועל.

כך גם בחיי כל יום ויום ישנן שתי תקופות המוזכרות:

תחילת היום, מיד בבוקר, **בהכנה** של תפילה, שיעור תורה, ונתינה לצדקה, ורק לאחר מכן, לאחר ההצטיידות ב"תורה אור" כדי לדעת את הצריך להיעשות והאסור להיעשות - רק אז "**יצא** אדם לפעול ולעבודתו עדי ערב", הן במובן הפשוט, והן במובן העמוק יותר: ביצוע פעול ועבודתו עד "ערב" (במובן "עריבות", מתיקות), כשכל עבודתו וכל אשר מסביב לה ערב ומתוק, משום שהוא מקיים "כל מעשיך לשם שמים" ו"בכל דרכיך - דעהו", בכל דרכיו נודעת וניכרת האלקות.

היום השביעי, יום השבת, והשנה השביעית, שנת השמיטה, מבטאים חלק וסיום של שתי תקופות כלליות:

יום השבת - "זכר למעשה בראשית" - מהווה חלק וסיכום של תקופת שבעת **ימי בראשית**, התקופה של הכנת וקביעת סדר קבוע של כל הבריאה, אותה ברא הקב"ה בימי בראשית והכוללים את היום המבורך והמקודש - השבת - כנשמה המחיה את כל ימי השבוע ועד כדי כך שפעמים נקרא השבוע כולו בשם "שבת".

— הוא ברא אותה באופן שעליו נאמר "אשר ברא אלקים - לעשות" - "לתקן" - כלומר, הקב"ה בראה באופן להשלימה יותר, שזו המשמיה שהקב"ה מסר אותה והטילה על האדם, בחיר ה**בריאה**, שנברא על ידו "בצלם אלקים", כנשמה אלקית, בהעניקו לו את כל הכוחות הדרושים לכך ובהכינו עבודתו את האמצעים כדי לבצע בפועל את התכנית האלוקית של הבריאה.

לאחר מכן מתחילה תקופה של שנים, של "זרע וקציר, וקור וחום, וקיץ וחורף", של ביצוע בפועל של התכנית בשלימות המלאה המתוכננת, במשך תקופה שלימה של "שמיטה" (שבע שנים), כולל שנת השמיטה, שבת לה', אשר כשם שהשבת מחיה את כל ימי השבוע כך מחיה שנת השמיטה את כל שנות ה"שמיטה", עד שפעמים נקראת כל תקופת שבע שנות השמיטה בשם "שבת השנים".

גם בחיי האדם בכלל קיימות שתי



באמור לעיל אנו מוצאים גם את אחד ההסברים בקשר להבדל שבין איסור-מלאכה **ביום** השבת לה', שעליו נאמר "לא תעשה כל מלאכה", לבין איסור המלאכה **בשנת** השבת לה', שבה אסורות רק המלאכות הקשות במיוחד כחרישה וזריעה וכו'.

ההסבר לכך הוא: מאחר שתקופת **הימים**, והיום המקודש שבה, יום שבת קודש, מבטאת (ומסמלת) את התקופה של עיון ותיכנון מעמיק, וקביעת סדר-חיים קבועה כאמור, הרי כשמכניס תכנית ומפה שלפיה "בונים" לאחר מכן את "בנין" כל התקופה, נדרשת זהירות גדולה ביותר, שכל פרט יהא בשלימות, בלי עירבוב כל ענין צדדי, שכן טעות קטנה במפה, שינוי קל של קו וכיוצא בו מביא לטעות גדולה בבנין.

אך בביצוע התכנית בפועל, על הבסיס האיתן של המפה המתוכננת, יש רק לדאוג ולהבטיח לגבי הפעולות הקשורות במאמצים פיסיים מיוחדים, העלולים להביא לידי אשלי' כאילו "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", כאילו פרנסתו וכי

באה הודות לכוחו ומאמציו. דבר זה מבטיחה שנת השבת, המזכירה לאדם כי "לי כל הארץ", שהקב"ה מפרנס לכל, והוא הבטיח: "וצויתי את ברכתי לכם".



נקודת הסיכום והמסקנה של האמור היא:

מאחר ונכנסנו לשנה החדשה, לשנת שבת לה', שהחלה ביום שבת קודש, וכל יהודי משתייך הרי ל"עם חכם ונבון", ודאי יבינו כל אחד ואחת ויביאו בחשבון שיש לקבוע סדר חיים, לכל יום בשבוע ולכל השנה, שיהי בהתאמה מלאה עם רוח "שבת קודש", הן בקשר לכל הנהגת הבית, ובפרט בקשר לחינוך הילדים, שהכל יהא **על טהרת הקודש** במלוא המדה, כרצון וציווי הקב"ה: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ש"בתוכם", בתוך הבית, יקום "מקדש" לשכינה האלוקית, והן בקשר לסביבה – לעשות ככל האפשרי להפיץ ולחזק יהדות של תורה. אף, כאמור, להוסיף בכל העניינים של תורה ומצוות, יותר מן המתחייב מן הציווי הכללי של "מעלין בקודש", ולבצע את כל האמור בפועל

ובשלימות, שכן "המעשה הוא העיקר".



ויהי רצון, שעל-ידי התיכנון והביצוע האמורים של סדר חיים התואם את התיכנון של יום השבת ושנת השבת, השנה השביעית, דבר המוכיח ומגלה את הנכונות וההחלטה לקיים את "השמיטים והיובלים וכל מצוות שנצטוו בה" (בארץ הקודש, שבה השמיטים וכו' תקפים **כפשוטם**), תקויים ההבטחה – שעל ידי "תרצה הארץ את שבתותיי", שמירת שבת הארץ, יהי "רצית ה' ארצך, שבת שבות יעקב", "מפני כן ישראל נגאלין מיד", וכמו בהגאולה ממצרים: "ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו", "ויבן כמו רמים (=כמו השמים הרמים) מקדשו, כארץ יסדה לעולם" – בקרוב ממש.

בכבוד ובברכת חתימה וגמר חתימה טובה

לשנה טובה ומתוקה

בגשמיות וברוחניות גם יחד

מנחם שניאורסאהן